

dnia: 14.X.81 r.

W niniejszym serwisie wykorzystano telexy z MKZ-Katowice (MKZ), MKZ-Gdańsk (bips), MKZ-Mazowsze (sim) oraz źródła własne. Odpowiedzialny za rzetelność i kompletność informacji: Jacek Cieśllicki. Odpowiedzialna za korektę maszynopisu: Danuta Polańska. Wydawanie teczek z „WS” wyłącznie w godz. 8.00 - 10.00 w sekretariacie Komisji Zakładowej. Tel. red.: 89-05, lfx: 031274172. Materiały do „WS” proszę składać w sekretariacie KZ podpisane i z podanym numerem telefonu, lub potwierdzone przez „Solidarność”. Przyjmujemy ogłoszenia drobne, opłata: 50 kopert.

## DZIEWIĄTY DZIEŃ OBRAD - sesja wieczorna - godz. 22.58 - 0.40

Rozpoczynając drugą część obrad sesji wieczornej, prowadzący poinformował, że na salę obrad przybyli przedstawiciele Rządu; minister finansów Marian Krzak i przewodniczący Państwowej Komisji Cen minister Zdzisław Krasiński. Jako pierwszy głos zabrał minister Krzak. Podziękował on za zaproszenie wyrażając gotowość udzielenia wyjaśnień. Stwierdził, że sytuacja gospodarcza staje się coraz cięższa, w związku z czym niezbędne jest podjęcie kroków stabilizacyjnych. Nie będą one łatwe, a często bolesne, jak bolesne są operacje, którymi musi ratować się chory organizm. Podjęta przez Państwową Komisję Cen decyzja o podniesieniu cen jest takim właśnie niewielkim zabiegiem chirurgicznym - pierwszym krokiem w kierunku stabilizacji /ta uwaga Ministra wywołała poruszenie na sali/. Wóród przyczyn podwyżki, zdaniem Ministra, dwie mają zasadnicze znaczenie: brak możliwości zaspokojenia popytu na papierosy oraz znaczne podwyższenie kosztów ich produkcji / w lipcu br. podwyższono cenę skupu o 110%/. Aby stworzyć warunki do rozwoju produkcji papierosów, nie najważniejszej ze społecznych punktów widzenia, należy zlikwidować sytuację, w której „papieros staje się pieniądzem, a pieniądz przestaje być środkiem nabywczym”. Jest światową prawidłowością, że wraz ze wzrostem przeciętnych dochodów, wzrastają ceny papierosów. W Polsce od 75 roku nie było większych zmian cen papierosów, podczas gdy przeciętna płaca nominalna zwiększyła się w tym czasie dwukrotnie. Spożycie papierosów w Polsce osiągnęło obecnie poziom 2700 sztuk na jednego mieszkańca w skali roku /czwarte miejsce na świecie/ i - jak stwierdził Minister - nie ma społecznych powodów, by spożycia to związać. Przemysł tytoniowy jest niedoinwestowany, a koszty produkcji ciągle rosną. Wzrost kosztów produkcji i rosnący popyt spowodowały takie rozregulowanie rynku tytoniowego, że koniecznym stało się wprowadzenie reglamentacji papierosów. Reglamentacja z kolei spowodowała spekulację. W wyniku której pieniądz traci swoją wartość. Ceny papierosów stwierdził Min. Krzak są relatywnie najniższe spośród krajów Europy /sala reaguje śmiechem/. Zdaniem Ministra należy tak podwyższyć ceny by zrównoważyły one popyt z podażą. Kupno papierosa jest wkładem do budżetu państwa, a ok. 25 mld. zł. zysk ten - stwierdził minister - pozwoli wesprzeć zwiększone w tym roku wydatki na ochronę zdrowia i świadczenia społeczne.

Minister Krzak poinformował, że na IV kwartał br. rząd zapewni 5 mld. sztuk papierosów z importu. Oświadczył, że zamierzeniem rządu jest stopniowa likwidacja reglamentacji papierosów, poczynając od gatunków wyższe marki. W zakończeniu swej wypowiedzi stwierdził, że w wysoko uprzemysłowionych państwach zachodu notuje się tendencję do spadku popytu na papierosy. Prosząc o wsparcie poczynając rządu Minister powołał się na wstępne tezy programu „Solidarności” zakładające, że ceny używek nie powinny być przedmiotem rekompensaty. Następnie głos zabrał przewodniczący PKC prof. Min. Zdzisław Krasiński, stwierdzając, że żadne inne cele, oprócz ratowania gospodarki przed pogrążeniem w ruinie, nie były brane pod uwagę przy podejmowaniu decyzji o podwyżce cen i jej terminie /to absolutna konieczność - powiedział - i tego nie można było uniknąć/. Poinformował, że w najbliższym czasie ukaże się w kioskach „Ruchu” broszura wyjaśniająca kompleksowe założenia reformy cen i zawierająca ankietę, będącą - w intencji Z. Krasińskiego - ogólnospołecznym referendum na temat wyboru systemu rekompensat. „Nie jest mi obce - mówił - Z. Krasiński - ile nasze społeczeństwo będzie mogło konsumować, ale konsumować tak jak to się dzieje na całym świecie, nie możemy być podobni do trzech krajów, najsłabiej rozwiniętych w świecie, które musiały wprowadzić kartki. Kończąc Krasiński stwierdził, że jego celem jest dążenie do sytuacji w której każdy towar będzie można nabyć o każdej godzinie, ale środki dla osiągnięcia tego celu, choć konieczne - nie spodobały się nikomu.

Po wystąpieniach przedstawicieli rządu przystąpiono do pytań kierowanych przez delegatów do obu ministrów. Prowadzący obrady zaproponował by pytania składać na piśmie w sekretariacie prezydium zjazdu.

Pierwsze pytanie dotyczyło miejsca podwyżki cen papierosów w ogólnej reformie gospodarczej. Min. Krzak odpowiedział, że podwyżka ta jest elementem podporządkowania gospodarki, etapem wstępnym reformy. Następnie jeden z delegatów zapytał, czy rząd ma zamiar nadal zaskakiwać społeczeństwo szczerkowymi podwyżkami. Odpowiadający na to pytanie Min. Krasiński zapewnił, że nie jest to zamiarem rządu oraz że w ciągu miesiąca zostanie przedstawiony społeczeństwu pełen program zmiany cen detalicznych żywności, opału, energii elektrycznej wraz z systemem rekompensat. Kolejne pytanie dotyczyło podwyżki do 50 zł. cen DS-ów i papierosów Vega. Krasiński odpowiedział, że podwyżki te dlatego są takie wysokie, że dostosowano je do mających wejść w życie jutro nowych cen papierosów polskich. Na pytanie dlaczego podwyżkę wprowadza się podczas zjazdu, kiedy wiadomo, że wywoła ona wzburzenie w społeczeństwie, przedstawiciel rządu odpowiedział, iż jest to przypadkowy zbieg terminów. W dalszych jednak wypowiedziach delegatów przewijał się pogląd, że wybór terminu był starannie zaplanowany.

Prezydium zjazdu zanotowało, że napłynęły dwa wnioski formalne o zamknięcie obrad i powołanie grupy negocjacyjnej. Prezydium poinformowało, że grupa negocjacyjna będzie miała równocześnie obowiązek uzyskać od ministrów odpowiedzi na zgłoszone uprzednio do sekretariatu zjazdu pytania z sali. Zaś reszta delegatów będzie mogła im przysłuchiwać się dzięki nagłośnieniu sali obrad. Wniosek w głosowaniu przyjęto.

W odpowiedzi na propozycję prezydium, regiony zaczęły składać swoje kandydatury do grupy negocjacyjnej. Prezydium poinformowało, że grupa negocjacyjna będzie miała równocześnie obowiązek uzyskać od ministrów odpowiedzi na zgłoszone uprzednio do sekretariatu pytania z sali.

Jan Rulewski - /reg. bydgoski/ - zabierając głos, w sposób kateryczny sprzeciwił się przyjętej procedurze. Zjazd musi zająć się problemami obecnie najistotniejszymi - żywnością, zasadami dalszej reglamentacji artykułów mięsnych. Temat podwyżki cen papierosów określił jako „wpuszczenie szczeru”, próbę wymanewrowania zjazdu. Rząd obiecał powrócić od października do poprzednich norm przydziału mięsa i wędlin. Tymczasem w tej chwili nie ma pokrycia na 30% kartek. Dokonuje się licznych podwyżek utajonych, nie konsultując ich ze społeczeństwem. Stwarza to konieczność, by zjazd zajął generalne stanowisko odnośnie systemu rekompensat tych skokowych podwyżek. Cenami papierosów można się zajmować, ale w kontekście tych spraw szerszych „inaczej pójdzie w świat, że zjazd największego związku, zamiast zajmować się najważniejszymi problemami żywnościowymi, przywróceniem aterych kartek od 1 października zajmuje się używkami.”

Prezydium zjazdu /interpretując wypowiedź Rulewskiego, stwierdziło, że delegatowi chodziło o rozszerzenie zakresu dzisiejszych rozmów z ministrami, czemu Rulewski przytaknął.

Paweł Niezgodzki /reg. Mazowsze/ - zadał pytanie o kompetencje ministrów oraz stwierdził, że zjazd musi określić kompetencje wyłonięj spośród siebie grupy negocjacyjnej.

Min. Krzak powiedział, że poziom cen jest „sprawą obiektywną i nie może być przedmiotem negocjacji. Bogdan Lis /reg. gdański/ powiedział, że nie ma sensu prowadzić negocjacji bez przygotowania, bez uprzedniego zajęcia stanowiska. Odmówił swojego udziału w grupie negocjacyjnej. Jan Rulewski zabierając głos ponownie przypomniał, że uchwała KKP z 26 lipca br. uzależnia zgodę Związku na jakiegokolwiek podwyżki cen od wprowadzenia reformy gospodarczej. To stanowisko powinno być i teraz obowiązywać.

c.d.n.